

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE KRZESZOWICE NA ROK 2015.

ROZDZIAŁ I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Wstęp

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005r. Nr 179, póź. 1485 z późn. zm.) przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy.

Podstawą prawną do stworzenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, zwanego dalej „Programem”, jest art. 10 ust. 2 w/w ustawy, a źródłem finansowania programu są środki finansowe pozyskiwane z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych, które przedsiębiorcy wnoszą na rachunek gminy.

Zgodnie z zapisem ustawowym Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii stanowi część Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Kierunki działań zawarte w Programie wynikają z zadań ustawowych gminy, z kierunków działań zamieszczonych w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii oraz z wskazówek zawartych w Małopolskim Programie Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2014-2020.

Wiele zadań przewidzianych do realizacji w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii realizowanych jest w korelacji z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. Diagnoza problemów narkotykowych w Gminie Krzeszowice.

Diagnostując lokalny problem narkotykowy w Gminie Krzeszowice oparto się na badaniach, sprawozdaniach i diagnozach lokalnych przeprowadzonych na terenie Gminy Krzeszowice w latach poprzednich. Diagnostując lokalne problemy wykorzystano informacje zawarte w:

- a) raporcie diagnostycznym- diagnozie lokalnych zagrożeń społecznych opracowanej dla Gminy Krzeszowice w 2011r.,
- b) materiałach z instytucji stykających się z problemem narkomanii (np. szkoła, policja),
- c) gminnych zasobach materiałowych, w szczególności materiałach punktu konsultacyjnego „Pierwszy Kontakt” i Pełnomocnika Burmistrza ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom (min. wykorzystano coroczne sprawozdania z realizacji Programu).

Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych wykonana w Gminie Krzeszowice w 2011r. ukazuje, iż problem narkomanii dotyczy osób zarówno dorosłych jak i młodzieży. Z pośród 163 badanych osób dorosłych 10,4% zadeklarowało, iż miało w życiu kontakt z narkotykami, 13,5% wiedziało, gdzie narkotyki można kupić. 24,5% uznało, iż narkotyki można łatwo kupić, a 37,4 % respondentów uznało, iż narkotyki jest raczej trudno kupić, wystarczy jednak znajomość odpowiednich osób, które pomogą przy zakupie.

Przebadano także łącznie 448 uczniów klas szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. Wyniki pokazują, iż 76,12% badanych uczniów zadeklarowało, że używa marihuany lub jej pochodnych oraz 20,9% używa amfetaminy. Wprawdzie połowa uczniów (44,8%) deklarujących używanie narkotyków przyznała, że miała do czynienia z narkotykami tylko okazjonalnie, jednak należy zauważyć, iż na tle badań ESPAD z 2011r. przeprowadzonych w Polsce jest to wynik niepokojący (ostatnie badania ESPAD przeprowadzono w Polsce w szkołach w 2011r., na reprezentatywnej grupie gimnazjalistów klas III i klas II uczniów szkół ponadgimnazjalnych. 24% badanych gimnazjalistów przyznało, że kiedykolwiek w życiu używała marihuany lub haszyszu, 4,6% przyznała się do używania kiedykolwiek w życiu amfetaminy. 37,3% uczniów klas II ponadgimnazjalnych przyznało, że kiedykolwiek w życiu używała marihuany lub haszyszu, a 8,3 % przyznała się do używania kiedykolwiek w życiu amfetaminy).

Diagnostując problem narkomanii w gminie należy oprzeć się także na wiedzy z różnych środowisk, np. szkolnych, organizacji pozarządowych, osób pracujących z osobami uzależnionymi, które sygnalizują zacieranie się wartości rodzinnych i deficyty w funkcjonowaniu rodziny jako najważniejsze źródło

problemu narkomanii u młodych ludzi. Zależność między deficytem w funkcjonowaniu rodziny a sięganiem przez dziecko po narkotyki potwierdza literatura naukowa, która wskazuje, iż główną przyczyną używania przez dziecko narkotyków jest rozluźnienie więzi emocjonalnych na płaszczyźnie rodzic-dziecko i niezaspokojenie podstawowych potrzeb w procesie rozwoju dziecka. Wydana przez Krajowe Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii broszura: „Szukaj porozumienia ze swoim dzieckiem. Bliżej siebie- dalej od narkotyków” jasno wskazuje: „ im lepszy mamy kontakt z dzieckiem, tym łatwiej ustrzeżemy je przed narkotykami”.

Bazując min. na powyższej diagnozie opracowano cele główne oraz cele szczegółowe Programu.

3. Cele główne programu:

- a) działania wychowawcze, edukacyjne i informacyjne- zwiększenie świadomości wśród dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych na temat szkód związanych z używaniem narkotyków,
- b) zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z używaniem narkotyków, ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych,
- c) rozwiązywanie problemów związanych z używaniem narkotyków,
- d) pomoc osobom uzależnionym w sytuacji deklaracji powrotu do zdrowego stylu życia.

4. Cele szczegółowe programu:

- a) osiągnięcie zmiany w zachowaniach i w postawie mieszkańców gminy wobec problemu uzależnienia od narkotyków, ze szczególnym uwzględnieniem rodziców dzieci w wieku szkolnym,
- b) prowadzenie działalności profilaktycznej, edukacyjnej i informacyjnej skierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży oraz rodziców,
- c) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej, w szczególności dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- d) działania pomocowe: pomoc psychospołeczna i prawna.

ROZDZIAŁ II. PRZECIWDZIAŁANIE NARKOMANII JAKO ZADANIE WŁASNE GMINY.

Realizacja zadań zawartych w Programie odbywać się będzie poprzez ich organizację, współpracę z innymi podmiotami, finansowanie lub dofinansowanie- forma realizacji zależeć będzie od charakteru danego zadania.

Planuje się, iż powyższe zadania realizowane będą poprzez:

1.Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

Planuje się, iż pomoc tę świadczyć będzie:

- a) koordynator punktu konsultacyjnego „ Pierwszy Kontakt” – jako osoba pierwszego kontaktu,
- b) psycholog,
- c) instruktor terapii uzależnień,
- d) konsultant ds. przemocy w rodzinie.

2.Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej. Planuje się, iż pomoc tę świadczyć będzie:

- a) koordynator punktu konsultacyjnego – osoba pierwszego kontaktu,
- b) instruktor terapii uzależnień,
- c) konsultant ds. przemocy w rodzinie,
- d) psycholog,
- e) prawnik.

W/w pomoc świadczyć mogą także inne osoby mające odpowiednie przygotowanie do pracy z rodzinami, w których występują problemy narkomanii (np. terapeuta rodzinny, socjoterapeuta).

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych. Planuje się, iż w/w działalność prowadzona będzie poprzez:

- a) zakup i dystrybucję materiałów edukacyjnych i informacyjnych: literatury, ulotek, plakatów i innych materiałów o tematyce profilaktycznej, itp.

- b) współpracę z mediami w zakresie upowszechniania wiedzy nt. narkomanii i związanych z nią problemów, upowszechnianie materiałów informacyjnych min. w lokalnych mediach,
- c) opracowanie, aktualizowanie i kolportaż ulotek informacyjnych o możliwościach uzyskania pomocy: adresy, numery telefonów instytucji, itp.
- d) promowanie pozytywnych pożądaných społecznie postaw wzmacniających rolę rodziny poprzez imprezy profilaktyczne o charakterze lokalnym a także poprzez inicjowanie przedsięwzięć edukacyjnych i psychokorekcyjnych,
- e) realizację programu opiekuńczo-wychowawczego i socjoterapeutycznego obejmującego w szczególności profilaktykę: przeciwdziałanie narkomanii, skierowanego do dzieci i młodzieży wraz z dożywianiem, zakupem materiałów i wyposażenia do pracy na zajęciach, w tym także organizowaniem innych zajęć, jak np. wyjazdy do kina, na basen, do teatru, itp.
- f) aktywny udział samorządu lokalnego w kampaniach edukacyjno– profilaktycznych,
- g) współpracę ze szkołami poprzez realizowanie gminnego programu przeciwdziałania narkomanii w korelacji ze szkolnymi programami profilaktyki - min. poprzez spotkania z pedagogami raz w miesiącu z Pełnomocnikiem Burmistrza ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom i podejmowanie wspólnych ustaleń dotyczących zapobiegania problemom narkomanii, pomocy psychospołecznej i terapeutycznej dla uczniów przejawiających trudne zachowania i ich rodziców,
- h) organizowanie szkoleń, warsztatów, prelekcji i innych działań z zakresu tematyki uzależnienia od narkotyków oraz przemocy skierowanych do różnych grup wiekowych i społecznych, w szczególności szkolenie dla osób o zawodach niemedycznych mających kontakt z osobami stosującymi substancje psychoaktywne w zakresie podejmowania właściwych interwencji,
- i) współpracę z policją, strażą miejską, gminnym ośrodkiem pomocy społecznej oraz z innymi instytucjami w zakresie wspólnego reagowania na występujące problemy,
- j) zajęcia sportowo-rekreacyjne lub inne dla dzieci i młodzieży jako elementu programu profilaktycznego,
- k) organizację różnych imprez np. Dnia Dziecka, Mikołajek, Wigilii, rajdów rowerowych, koncertów, wycieczek, itp. skierowanych do wszystkich mieszkańców gminy, w szczególności do rodzin z problem narkomanii,
- l) wspieranie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży w sposób bezpieczny, kształtujący zdrowe postawy życiowe poprzez dofinansowywanie i wyposażenie miejsc do spędzania tego czasu,
- m) promocję zdrowego stylu życia oraz kulturalnego spędzania wolnego czasu bez używek poprzez organizację imprez profilaktycznych, które mogą być połączone z organizacją zawodów sportowych, spotkań plenerowych, koncertów, happeningów, rajdów rowerowych, konkursów profilaktycznych i innych działań o podobnym charakterze,
- n) inne działania profilaktyczne zgodne z celami głównymi i szczegółowymi mające w swoich założeniach propagowanie profilaktyki uzależnień.

4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii. Planuje się, iż w/w działalność prowadzona będzie poprzez:

- a) współpracę z instytucjami, organizacjami pozarządowymi i innymi osobami fizycznymi np. poprzez organizowanie dla w/w podmiotów szkoleń, warsztatów,
- b) współpracę ze szkołami na polu przeciwdziałania narkomanii- min. poprzez przekazanie środków finansowych dla szkół na działania profilaktyczne, w tym na **rekomendowane programy** zalecane przez KBds.PN, Małopolskie Kuratorium Oświaty, Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej (szkoły środki finansowe mogą przeznaczyć min. na warsztaty, szkolenia dla nauczycieli, rodziców i uczniów, itp).

5. Pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego. Planuje się, iż w/w działalność prowadzona będzie poprzez: właściwe pokierowanie osób uzależnionych i rodzin osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym do odpowiednich instytucji działających w gminie Krzeszowice lub poza gminą (instytucje te to np. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, ośrodki leczenia uzależnień, organizacje pozarządowe, inne podmioty i osoby zajmujące się pomaganiem w w/w zakresie).

Rozdział III. REALIZATOR PROGRAMU:

Urząd Miejski, Wydział Organizacyjny- Pełnomocnik Burmistrza ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom.

1. W celu realizacji w/w zadań współpraca głównie z:

- a) placówkami oświatowymi,
- b) policją,
- c) gminną komisją rozwiązywania problemów alkoholowych,
- d) gminnym ośrodkiem pomocy społecznej,
- e) gminnym zespołem interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- f) służbą zdrowia,
- g) strażą miejską,
- h) organizacjami pozarządowymi,
- i) punktem konsultacyjnym „Pierwszy kontakt” w Krzeszowicach i w Czernej,
- j) oraz z innymi instytucjami i osobami w zakresie wspólnego reagowania na występujące problemy.

ROZDZIAŁ IV. POSTANOWIENIA KOŃCOWE:

1. Źródła finansowania i klasyfikacja w budżecie gminy:

- a) źródłem finansowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii są środki pozyskiwane z opłat za wydawanie zezwoleń na detaliczny handel alkoholem,
- b) środki na finansowanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w budżecie gminy gromadzone są w dziale: 851 ochrona zdrowia, rozdziale: 85153 - zwalczanie narkomanii.

2. Raport z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii za rok 2015.

- a) organ wykonawczy gminy sporządza raport z wykonania w danym roku Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii i efektów jego realizacji, który przedkłada radzie miejskiej w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy raport,
- b) organ wykonawczy gminy sporządza na podstawie opracowanej przez Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii ankiety, informację z realizacji działań podejmowanych w danym roku wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii i przesyła ją do Biura w terminie do dnia 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.